

MLADÁ FRONTA a.s.

Čeští architekti v Ázerbájdžánu

V pražské architektonické kanceláři Chapman Taylor vznikl projekt největšího obchodního centra v ázerbájdžánském Baku.

BYZNYS

str. 5

Favorité klopýtli

Trumpův náskok na Teda Cruze se ztenčuje. Roste pravděpodobnost, že se republikánský kandidát bude výjimečně vybírat až na národním kongresu.

ZAHRAŇIČI

str. 8

📈 CZK/EUR • 27,030 / +0,005 Kč 📉 CZK/USD • 23,834 / -0,060 Kč 📉 PX • 884,39 / -0,58% 📈 EURO STOXX 50 • 2909,36 / +0,66% 📉 ZLATO • 1227,18 \$ / -0,28%

KOMENTÁŘ: PĚT Z OSMI TURKŮ A BEZPEČNOST / str. 10

Krátce

Senát nepustil úpravy ve veřejných zakázkách

Poslancům přibyla starost. Na program schůze musí zařadit nový bod: Přehlasování Senátu ve věci nového zákona o zadávání veřejných zakázek. **str. 3**

Český Solek jde do aukce na elektřinu v Chile

Chilská vláda prodá v aukcích dvacetileté kontrakty na dodávku elektřiny. Český Solek Holding nabídne kombinaci solárních a vodních elektráren. **str. 4**

Domácí banky opřašují kontakty v Íránu

Ještě loni v létě nešlo mezi Prahou a Teheránem převést bezhotovostně ani korunu. Letos je tomu jinak. Spolupráci s íránskými finančníky navázaly ČSOB a Česká spořitelna. **str. 4**

Obama donutil Pfizer vzdát se Allerganu

Americký farmaceutický obr Pfizer nekoupí výrobce botoxu Allergan, což mu mělo umožnit přesunout svůj daňový domicil z USA do Irsku. Narazil na tažení Baracka Obamy. **str. 6**

Reforma justice skončila u ledu

Ministerstvo spravedlnosti vzdalo plán dokončit ještě v tomto volebním období nový trestní i občanský soudní řád.

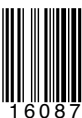
Sobotkova vláda tím nesplní jeden z klíčových slibů svého programového prohlášení – zefektivnit a zrychlit soudní řízení a tím zlepšit vymahatelnost práva. Dlouho ještě bude platit nesčetněkrát novelizovaný, a tudíž nepřehledný trestní řád z roku 1961. **UDÁLOSTI / str. 2**

twitter.com/e15news

DANIEL NOVÁK: Nemůže překvapit, že v Panama Papers nejsou čeští politici. Ti si přece své fondy dávají do krabic od vína a zavařovaček.

Foto: profilmedia.cz

9 771803 454307 16087

Zápisník
Jana Stuchlíka

Dotované kuře

Jít proti proudu bývá nevděčné, ale často se na konci cesty skrývá úspěch, kterému by nikdo nevěřil. Začátek jednoho takového příběhu se rodí ve Velké Británii. Ostrovům, jež děsí rozpad ocelářského průmyslu pod tíhou vysokých výrobních nákladů a levné čínské konkurence, vlil optimismus do žil Ind Sanjeev Gupta. Tam, kde selhala indická Tata, která se chce ocelárny zbavit, prý indický miliardář uspěje. Přebuduje svou vysloužilou ocelárnu ve Walesu, kterou koupil za pakatel v roce 2013. Už nebude potřebovat surové železo, protože ocel vyrobí ze šrotu. Pokryje tak až pětinu britské spotřeby oceli.

Sám Gupta přiznává, že pro tento plán potřebuje levnou elektrickou energii, kterou bude šrot v obloukových pecích tavit. Velká Británie však má elektřinu pro průmysl suverénně nejdražší v Evropě. Jak z toho ven? Gupta koupil starou uhelnou elektrárnu kousek od ocelárny a chce ji předělat, aby mohla topit dřevěnými peletami. Další elektřinu si vyrobí v přílivové elektrárně. Vtip je v tom, že záchranu ocelářského průmyslu v jeho scénáři zaplatí britský spotřebitel elektřiny. Gupta spoléhá na to, že na přestavbu elektrárny i na proud z moře získá dotace. Díky dotované elektřině najednou začne výroba oceli vydělávat. Gupta se vlastně pohybuje proti proudu jen zdánlivě. Ve skutečnosti nasedl na vlnu doby – bez dotací ani kuře nehrabe.

Protagonisté dne

Robert PELIKÁN

MINISTR SPRÁVEDLNOSTI

Jeho rezort zjevně vzdal dokončení rozpracovaných klíčových kodexů – trestního řádu a občanského soudního řádu.

str. 2

Jon HALE

ŠÉF TUZEMSKÉ CHAPMAN TAYLOR

Společnost vyprojektovala Ganjlik Mall, největší nákupní středisko v Baku. Stavba má být otevřena ještě tento měsíc.

str. 5

Barack OBAMA

AMERICKÝ PREZIDENT

Poté, co kritizoval podniky měnící své sídlo kvůli snížení daní, dosáhl úspěchu: padl záměr firmy Pfizer z USA převzít irský Allergan.

str. 6

Foto: dtk

PRÁCE ŠLA DOPŘEDU. Základ nového trestní řádu připravila komise ustavená bývalou ministryní spravedlnosti Helenou Válkovou (ANO). Rok vznikající dílo však skončilo pod stolem. „Procesní právo bude ještě nepřehlednější a nesourodější než dnes,“ říká Válková.

Vymahatelnost práva se hned tak nezlepší

■ Minimálně v tomto volebním období bude ještě platit nesčetněkrát novelizovaný trestní řád z roku 1961.

Pavel Otto

Slib vládní koalice, že do příštího roku přijme nové procesní kodexy – trestní řád a občanský soudní řád – zůstane na papíře. Obě normy měly zjednodušit pravidla platná pro občany, policii, státní zastupitelství a soudy. Cílem bylo zefektivnit a zrychlit jak trestní, tak civilní řízení a tím zlepšit vymahatelnost práva.

První z nových kodexů připravený komisí vedenou současným šéfem Nejvyššího soudu Pavlem Šámalem mohl být už letos předložen. Ministr spravedlnosti Robert Pelikán (ANO) však smetl návrh ze stolu. Prý není kam spěchat.

Komise pro nový trestní řád vznikla krátce po nástupu Pelikánovy předchůdkyně Heleny Válkové (ANO). Ta by podle svých slov pochopila, kdyby plánované reformní kroky narazily na změnu vládní strategie nebo poslanecké obstrukce. „Nic takového se ale nestalo. Všechny

zásadní legislativní úkoly musí počkat na příštího ministra,“ uvedla Válková.

Obrat nastal už před rokem, kdy byl Šámal jmenován předsedou Nejvyššího soudu. Pelikán po nástupu na ministerstvo na jeho místo v komisi dosadil odborníci na trestní právo Dagmar Císařovou. Tým složený

ným Tejc (ČSSD). Nyní je zřejmé, že ministerstvo dokončení obou kodexů definitivně vzdalo. To je podle Tejce chyba hlavně kvůli tomu, že v souvislosti s už přijatým novým občanským zákoníkem vzroste počet sporů a soudy budou ještě zahlcenější. „Odložení kodexů se odsunuje reforma justice. Doufám, že ministerstvo připraví alespoň jejich základní osnovy, aby mohly být v příštím volebním období schváleny,“ dodal poslanec.

S tím si však Pelikán hlavu neláme. „Všude na světě se velké procesní kodexy psaly patnáct až dvacet let. Nechceme se dopustit chyby jako u občanského zákoníku a jejich vznik úspěchat,“ tvrdí. Jediné, co po roce ve funkci udělal, je nedávné ustavení pracovní skupiny pro nový občanský soudní řád, kterou vede Petr Lavický.

Odložení přípravy nových kodexů bude znamenat, že ty stávající platné už několik desetiletí budou muset být znovu a znovu nesystémově novelizovány. „Procesní právo bude ještě nepřehlednější a nesourodější, což není dobrá zpráva ani pro ty, kteří v této oblasti profesně působí, ani pro laiky, kteří se už bez pomoci profesionálů neobejdou,“ uvedla Válková.

Ministr Pelikán nespěchá. Všude na světě se velké procesní kodexy psaly

15 až 20

let, zdůrazňuje.

z akademiků, žalobců a advokátů se začal rozpadat. „Začínáme promeškávat unikátní příležitost schválit v tomto volebním období alespoň jeden z kodexů. Trestní řád je stále možné stihnout. Neustále se ale mění složení komise, což znepokojuje jak odbornou veřejnost, tak poslance,“ varoval tehdy předseda sněmovního ústavně-právního výboru Jero-

Senát zkomplikoval přijetí nových pravidel pro veřejné zakázky

■ Poslancům přibyla starost. Do programu některé z příštích schůzí musí zařadit nový bod: Přehlasování Senátu ve věci zákona o zadávání veřejných zakázek.

Jana Havligerová

Horní komora parlamentu včera při projednávání nových pravidel o zadávání veřejných zakázek odložila účinnost zákona na šest měsíců od vyhlášení ve sbírce. Norma se proto vrací do sněmovny. Podle senátorů odklad poskytne uživatelům více času, aby se na nové paragrafy a teprve chystané prováděcí předpisy mohli připravit.

Ministryně pro místní rozvoj Karla Šlechtová upozorňuje, že jakékoli posunutí

účinnosti může znamenat postih od Evropské komise. Ta požaduje, aby norma platila k 18. dubnu. Česko se podle ministryně případně hodlá bránit argumentem, že zá-

Zákon zavádí poplatek ve výši

10 tisíc korun za podání podnětu k antimonopolnímu úřadu. Má zabránit zneužití tohoto nástroje.

kon už bude schválený, byť ještě ne účinný. Nevyloučila však, že komise může Česku zastavit platby dotací. I přes své obavy může být Šlechtová spokojena. K podobě zákona zazněla řada ostrých výtek a padly i nové pozměňova-

cí návrhy. Ty ale nakonec neprošly.

Nový zákon o veřejných zakázkách má zadavatelům mimo jiné umožnit vyloučení nespolehlivých uchazečů. Budou mít také k dispozici více kritérií pro hodnocení kvality nabídek a nebudou muset vybírat jen podle nejnižší ceny.

Mezi klíčové změny patří možnost požadovat prokázání kvalifikace i po subdodavatelích zakázky a možnost platit přímo jim. Ze soutěže o zakázku bude možné vyloučit ty, kteří se v uplynulých třech letech dopustili závažných pochybení u jiné veřejné zakázky. Vítězné tuzemské firmy také budou muset odhalit skutečné vlastníky. Zákon zavádí i desetitisícový poplatek za podání podnětu k antimonopolnímu úřadu. Ustanovení má omezit zneužívání tohoto instrumentu.

NÁZORY str. 10

Krátce

Praktičtí lékaři získat grant na novou praxi

Praktičtí lékaři mohou žádat ministerstvo zdravotnictví až o půl milionu korun na vybavení praxe a plat zdravotní sestry v místech, kde péče chybí. Na granty pro lékaře v místech, kde se opakovaně nepodařilo péči zajistit, počítá ministerstvo letos s pěti miliony korun. Při větším zájmu částku zvýší.

Brněnská koalice má opět namále

V moravské metropoli se znovu může rozpoutat koalice ANO, KDU-ČSL, Zít Brno a Strany zelených. Vítěz voleb ANO oslovil opoziční ČSSD. Jednat se má dnes. Podle radního a jihomoravského předsedy ANO Marka Janíčka vznikají problémy kvůli chystanému holdingu městských firem.

Extremistům hrozí vysoké tresty za chystaný útok

Policie ukončila vyšetřování kauzy, která souvisí s loňskou razií proti

levicovým extremistům. Navrhla obžalovat tři lidi z přípravy teroristického útoku na vlak. V případě prokázání viny jim hrozí dvanáct až dvacet let vězení nebo i výjimečný trest.

Uznávání odbornosti u cizinců bude snazší

Zjednodušit uznávání odborné kvalifikace cizinců, kteří chtějí pracovat v Česku, má zavedení evropského profesního průkazu. Hladce to schválil Senát. O uznání kvalifikace musejí cizinci žádat u více než tří stovek takzvaných regulačních povolání, především zdravotnických.

Fond dopravy získá širší možnosti financování

Státní fond dopravní infrastruktury zřejmě bude moci financovat širší okruh investičních akcí než dosud. Umožní to novela, kterou schválil Senát. Fond by nově mohl rozdělovat peníze třeba na údržbu vodních cest nebo na stavbu a údržbu přepravišť zboží z železnice na ostatní druhy dopravy. /čtk/

ČSSD ZAČÍNÁ ŠETŘIT

MINISTR ZAHRANIČÍ Lubomír Zaorálek přichází na politické grémium ČSSD, které projednalo platbu 337 milionů korun bývalému advokátovi Zdeňku Altnerovi. Strana chce proto už letos ušetřit 55 milionů korun. Dvacet konkrétních bodů úspor mělo včera večer projednat předsednictvo ČSSD. **Více E15.cz**

Senioři v domovech berou nevhodné léky

■ Průzkum potvrdil, že zdravotní péče v domovech pro seniory není ideální.

Adéla Čabanová

Kliničtí farmaceuti z Nemocnice Na Homolce prohlédli ve třech domovech pro seniory zdravotní karty 151 klientů. K užívání léků vznesli 335 připomínek, v průměru tedy více než dvě u jednoho důchodce. Nejčastěji měli podezření, že klient užívá lék nevhodný pro seniory nebo nevhodný vzhledem k dalším svým nemocem, popřípadně užívá vzhledem k věku nevhodnou dávku. Organismus seniorů totiž zpracovává léky jinak než u lidí středního věku.

„Bylo by ideální, kdyby se podařilo prosadit pravidelnou revizi léků alespoň jednou za půl roku místo návštěv lékaře až v případě potíží,“ říká Ivana Plecha-

Senioři ve zkoumaných zařízeních požívali v průměru jedenáct tabletek denně.

tá z neziskové organizace Ústav lékového průvodce. Ta spustila projekt na zlepšení léčby medikamenty v domovech seniorů před rokem. Spolupracuje na něm se Stát-

ním ústavem pro kontrolu léčiv. „Konečně je tu projekt, který se systematicky věnuje zvyšování kvality na pomezí zdravotních a sociálních služeb,“ vyzdvihl ředitel Státního ústavu pro kontrolu léčiv Zdeněk Blahuta.

Senioři ve zkoumaných domovech brali v průměru jedenáct tabletek denně, některé preventivní přípravky proti osteoporóze nebo opakovanému infarktu přitom často chyběly.

Autoři projektu jednají s Krajem Vysočina o vzniku pilotního projektu. Pokud s tím budou souhlasit praktičtí lékaři, zkontrolují by kliničtí farmaceuti léky klientům všech domovů pro seniory, které Kraj Vysočina zřizuje. **Více E15.cz**

Solek jde do aukce elektřiny v Chile

■ Chilská vláda bude v aukci rozdělovat dvacetileté kontrakty na dodávku elektřiny pro regulované zákazníky. Český Solek Holding chce nabídnout kombinaci solárních a vodních elektráren.

Jan Stuchlík

Chile letos v létě rozjede aukci na nákup elektřiny pro regulované zákazníky. Ve hře jsou dvacetileté kontrakty s pevnou cenou, které pokryjí 29 procent spotřeby zákazníků, patří mezi ně například domácnosti. O část z koláče 13 tisíc megawattodin za rok se hodlá poprat také český developer a provozovatel solárních elektráren Solek Holding. Ten v Chile do konce května připojí k síti první pilotní fotovoltaickou elektrárnu, do níž investoval dva miliony dolarů.

Solek se účastnil už loňské menší aukce, ale s nabízenou cenou za solární elektřinu neuspěl. „Teď se chceme ucházet o dodávky v rámci celodenního bloku ve spolupráci s provozovatelem vodních elektráren,“ říká ředitel Solek Holdingu Zdeněk

Sobotka. Kontrakt na dodávku elektřiny na dvacet let by tvořil podle předběžných propočtů zhruba 80 procent příjmů konsorcia, zbylá pětina příjmů by pocházela z prodeje elektřiny na spotovém trhu.

Do aukce se mohou zapojit také elektrárny, které ještě nejsou postavené. „Na připojení mají jejich investoři v případě vítězství v tendru pět let,“ vysvětluje obchodní rada českého velvyslanectví v Chile Ondřej Kašina. Soutěž bude otevřená pro všechny technologie.

Solární elektrárny jsou v Chile konkurenceschopné i bez dotací. „Dá se tam díky výborným osvitovým podmínkám postavit elektrárna, která bude dodávat elektřinu za 55 až 65 dolarů za megawattodinu,“ dodává Sobotka. Jeho firma připravuje spolu s českou společností PV Power

projekty solárních elektráren s celkovou kapacitou 96 megawattů. Stavět by se měly v příštích čtyřech letech. Teď pro ně Solek hledá investory. „Rozhodnutí Soleku jít do Chile není překvapivé. O perspektivách oboru svědčí angažovanost řady významných dodavatelů technologií pro využívání sluneční energie,“ tvrdí ředitel kanceláře CzechTrade v Chile Josef Kunický.

V loňských menších tendrech se průměrná cena v aukci dostala na 79 dolarů za megawattodinu. Chilská vláda si od letošního kola aukci slibuje, že cenu pro regulované zákazníky stlačí meziročně o dalších 25 procent. Dlouhodobé kontrakty pro regulované zákazníky jsou nástrojem, kterým chce chilská vláda zajistit výstavbu dostateku nových zdrojů.

Chile spoléhá na obnovitelné zdroje

V rámci obnovy energetiky si Chile stanovilo cíle pro rozvoj obnovitelných zdrojů. V roce 2025 má pětina elektřiny pocházet z větrných, slunečních a malých vodních elektráren. O deset let později mají mít už 60procentní podíl. V roce 2050 by měly tyto obnovitelné zdroje pokrýt chilskou spotřebu ze 70 procent. Zatím je v zemi instalováno 2496 megawattů obnovitelných zdrojů. Vláda odhaduje jejich potenciál na 1865 gigawattů.

OBEJDOU SE BEZ POMOCI. Solární elektrárny jsou v Chile konkurenceschopné i bez dotací.

NÁVRAT. Íránské banky se do světa mezinárodních financí vrátily v polovině února, kdy byly přijaty do platebního systému SWIFT. Z něho byl Írán vyloučen v roce 2012.

Banky oprašují kontakty v Íránu

■ Byznys s Teháranem zatím nabízejí jen dvě banky. Ostatním to jejich zahraniční vlastníci nedovolili.

Jaroslav Bukovský

Zatímco ještě loni v létě nebylo možné mezi Prahou a Teheránem bezhotovostně převést ani korunu, letos je to jinak. Spolupráci s íránskými finančníky zahájily dva velké bankovní domy – ČSOB a Česká spořitelna.

„Jsme v kontaktu s hlavními íránskými bankami a jejich portfolio postupně rozšiřujeme. Klienty jsme schopni podpořit v oblasti zpracování obchodních transakcí, tedy takových, které se týkají výměny zboží a dodávky služeb,“ uvádí šéfka specializovaného financování ČSOB Karin Hudečková. Banka už má podle ní několik úspěšných transakcí za sebou. „Vývozní aktivity našich korporátních klientů do Íránu se snažíme podpořit,“ dodává i mluvčí České spořitelny Kristýna Havligerová.

Vůči Íránu stále platí embarga týkající se mimo

jiné obchodů se zbraněmi, jaderným materiálem, financování terorismu či praní špinavých peněz. Byznys s tamními bankami je tak stále tenkým ledem, na který řada zahraničních matek českých bank prozatím nehodlá vstupovat. Vstup zakázán má tak do Teheránu česká větev italské finanční skupiny UniCredit nebo Komerční banka. Rakouská Raiffeisen obnovení spolupráce s Teheránem zatím zvažuje.

Na bankovní mapě světa se íránské banky znovuobjevily teprve v polovině letošního února, kdy byly přijaty do mezinárodního platebního systému SWIFT, z něhož byl Írán vyloučen v roce 2012.

Banky na tenkém ledě

Zejména bankovníctví v zemi galského kohouta nemá s Íránem nejlepší zkušenosti. Byla to totiž právě francouzská BNP Paribas, která v roce 2014 zaplatila za porušení sankcí proti Íránu historicky nejvyšší pokutu, takřka devět miliard dolarů. Celkem zaplatily zahraniční banky během posledních let za nedovolený obchodní styk s Teheránem kolem 15 miliard dolarů.

Pražští architekti navrhli obchodní centrum v Baku

■ Česká kancelář architektonické společnosti Chapman Taylor se v projektu největšího ázerbájdžánského nákupního centra musela vyrovnat se zvláštními nároky kvůli častým zemětřesením.

Daniel Novák

V pražské architektonické kanceláři Chapman Taylor vznikl projekt největšího obchodního centra v ázerbájdžánské metropoli Baku. Otevřít se má ještě tento měsíc. K pronájmu nabídne padesát tisíc metrů čtverečních obchodů. Bude tedy přibližně stejně velké jako pražské Obchodní centrum Chodov.

Výstavbu centra nazvaného Ganjlik Mall zaplatil místní privátní investor. O objemu investice informace dostupné nejsou. Podobné stavby ale běžně stojí několik miliard korun.

„Na začátku roku 2013 jsme se zúčastnili architek-

REKORDMAN. Největší obchodní centrum v Ázerbájdžánu nabídne 50 tisíc metrů čtverečních obchodů, tedy podobně jako pražské Obchodní centrum Chodov.

tonické soutěže na návrh budovy a vyhráli jsme,” řekl serveru E15 ředitel tuzemské kanceláře společnosti Jon Hale. Jeho londýnští kolegové v Baku již dříve pro stejného klienta postavili kancelářskou výškovou budovu a mezinárodní obchodní centrum.

„Když jsme poprvé navštívili místo projektu, zemní práce již byly v plném proudu, dodavatel ani nečekal, až dokončíme návrhy,” líčí architekt chvat, v jakém se stavba připravovala.

Podobu projektu ovlivnilo, že v oblasti jsou častá zemětřesení, takže sloupy a nosníky musely být výrazně masivnější, než na jaké jsou projektanti zvyklí ze střední Evropy. „Přesto se nám jejich vizuální vliv podařilo minimalizovat, takže projekt působí vzdušně a světle,” dodal Hale.

Architekti z Chapman Taylor přizvali k projektu i české spolupracovníky. „Na konstrukci lustrů u hlavních vchodů jsme spolupracovali rovněž s renomovaným dodavatelem luxusního českého skla, společností Lasvit,” doplnil projektant.

Baku prochází v posledních letech bouřlivým rozvojem, v metropoli vznikla řada mrakodrapů. Země ovládá prezidentem Ilhamem Alijevem financuje výstavbu hlavně z těžby ropy a zemního plynu.

Asko postaví obchod na parcelách po Bakalovi

Německý nábytkářský řetězec Asko plánuje v Česku další velkou investici. V Havířově postaví svou první prodejnu v Moravskoslezském kraji. Stát bude na pozemcích, které patří do skupiny Asental. Spolu s těžařskou NWR jde o další firmu, z níž nedávno vycouval Zdeněk Bakala.

„Vzhledem k tomu, že ještě nemáme dořešené všechny legislativní záležitosti, nebudeme se více vyjadřovat,” sdělila marketingová ředitelka Aska Lenka Dominiková. Celý objekt bude mít šest tisíc metrů čtverečních. Vznikne v části města, kde jsou již nyní velké nákupní areály.

Nejbližší prodejnu mělo dosud Asko v Olomouci.

Němci se expanzí do Havířova snaží dohnat náskok, který na severu Moravy získali konkurenti. V regionu již působí lídr trhu IKEA stejně jako konkurenční řetězce Sconto, Kika nebo Jysk.

Spolu s Askem se objevila i zpráva o rozšíření byznysu rakouského řetězce XXXLutz. Společnost svůj druhý obchodní dům v Česku otevře v Praze na Černém Mostě.

„Předpokládáme postupné otevírání nových poboček v Česku stejně, jako se nám to daří v dalších zemích, ve kterých působíme,” uvedl ředitel XXXLutz Česko Walter Müller. Firma v Česku provozuje ještě obchody pod značkou Möbelix. /dnv/

Krátce

Zahraničnímu obchodu se daří, přebytek roste

Zahraniční obchod Česka skončil v únoru přebytkem 22 miliard korun, což je meziročně o 4,5 miliardy více. Roli hrál růst přebytku v obchodu se stroji a dopravními prostředky a také pokles schodku u minerálních paliv, nápojů a tabáku. **TRHY & SVĚTOVA EKONOMIKA str. 7**

Škoda zasekla v Číně další drápek

Plzeňská Škoda Electric uspěla v tendru na kompletní elektrické výzbroje pro tramvaje v čínském městě Su-čou. Jde o kontrakt na 18 nízkopodlažních pětičlánkových tramvají, jejichž koncovým výrobcem je čínská CRRC Nanjing Puzhen. Hodnotu kontraktu strojírna neřekly.

Korean Air si najala kanceláře v Jungmannově

Největší akcionář Českých aerolinií Korean Air si za sídlo svého českého zastoupení vybral nový kancelářský projekt Jungmannova 15

(na snímku), který v centru Prahy nedávno dokončil rakouský developer Immofinanz. /dnv/ **Více E15.cz**

Ryanair začne létat do Říma a do Bergama

Irské nízkonákladové aerolinie Ryanair rozšíří počet spojení z pražského letiště. Od 30. října chtějí jednou denně létat do Říma a do Bergama severovýchodně od Milána.

Chuť podnikat loni slábla

V roce 2015 zahájilo podnikání 54 440 fyzických osob, méně než za posledních deset let. Celkem 50 870 jich ukončilo živnost. Nejčastěji začínali podnikat muži ve věku do 35 let, kteří tvořili téměř 45 procent nově vzniklých podnikatelů. Nejvíce jich přibýlo v Praze. /čtk/ **Více Finance.cz**

Obama donutil Pfizer vzdát se Allerganu

■ Farmaceutické firmě se nepodařilo uniknout americkým výběrčím daní.

Jaroslav Bukovský

Americký farmaceutický obr Pfizer odstupuje od koupě výrobce botoxu Allergan. Transakce v objemu 160 miliard dolarů, která měla Pfizeru umožnit přesun daňového domicilu do Irska, se společnost vzdala kvůli tažení amerického prezidenta Baracka Obamy proti daňové inverzi.

„Pfizer by tak přestal posílat většinu daní do Spojených států a prostřednictvím vnitropodnikových úvěrů by mohl redukovat zisk v USA. Taková daňová optimalizace není nelegální, americké ministerstvo ji ale nově velmi ztížilo,“ uvádí makléř Consequ Tomáš Kálal.

Rozhodnutí vycouvat z obchodu dohodnutého loni v listopadu učinil Pfizer den poté, co americké ministerstvo financí představilo nová pravidla, která daňové inverze omezují. Krátce nato Obama nazval obcházení daňových povinností „obrov-

ZŮSTÁVÁ. Světové sídlo Pfizeru se z Manhattanu zatím stěhovat nebude.

Allergan zažil sérii daňových inverzí

Fúze Pfizeru s Allerganem zkrachovala poté, co vláda přišla s opatřením, podle něhož se do daňové inverze, tedy přesunu sídla firmy do daňově příznivější země za pomoci fúze, nesmí zapojit podnik, který se jí účastnil v posledních třech letech. Allergan v daném období zažil inverzí hned několik. V roce 2013 jeho tehdejší předchůdce Actavis koupil irskou firmu Warner Chilcott, čímž si vydláždil cestu k nižší korporátní dani. Seriál inverzních počínů čítal například akvizici Forest Laboratories, aby vyvrcholil fúzí s Allerganem.

Reuters je ale za rozhodnutím Pfizeru jednoznačně snaha neprovokovat úřady. Akcie Allerganu odepsaly téměř 15 procent.

Zrušení transakce je velkým vítězstvím Bílého domu. Jak upozorňuje deník Financial Times, obchod měl být největší daňovou inverzí v historii. Úspěch vlády přichází po předchozích neslavných pokusech omezit přitažlivost takových transakcí. „Zpřísnění tohoto typu transakcí představuje prece-

Za rozhodnutím Pfizeru je jednoznačně snaha neprovokovat americké úřady.

dens, který zřejmě zpomalí akviziční činnost. V loňském roce přitom dosáhl rekordního objemu,“ dodává Kálal. V tomto případě se podle Financial Times hrálo o daně ze zisků Pfizeru ve výši 128 miliard dolarů.

Vývoj situace je velkou ranou pro šéfa Pfizeru Iana Reada. Partnera, který by mu pomohl z dosahu amerického bernáku, hledal tři roky. Neuspěl ve snaze převzít britskou AstraZeneku, neslavně dopadly i námluvy s Valeantem a GlaxoSmith-Kline. Zkrátka nyní přijde i šestice bank a poradců, která si měla za zprostředkování obchodu rozdělit 350 milionů dolarů.

ským problémem“. Dotčená transakce však nebyla vysloveně zmíněna a akcie Pfizeru ještě úterní obchodování zakončily dvouprocentním ziskem. Trh sázel na to, že Pfizer nebude chtít Allerganu vyplácet kompenzaci 400 milionů dolarů za náklady spojené s transakcí a že rozjede nové kolo vyjednávání. Podle zdroje agentury

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 6. 4. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	17,979
Čína	1	3,674
Dánsko	1	3,632
EMU	1	27,030
Chorvatsko	1	3,599
Japonsko	100	21,594
Kanada	1	18,118
Maďarsko	100	8,654
Norsko	1	2,853
Polsko	1	6,341
Rusko	100	34,732
Švédsko	1	2,918
Švýcarsko	1	24,820
Turecko	1	8,353
USA	1	23,834
Velká Británie	1	33,434

Akcie na pražské burze

6. 4. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	63,85	4,67
ČEZ	401,00	-1,93
Erste Bank	666,60	1,26
Fortuna	86,40	-1,48
Kofola	422,00	0,48
KB	5002,00	-3,25
NWR	0,15	15,38
O2 CR	250,50	0,20
Pegas	784,80	1,37
Philip Mor. ČR	13 301,00	0,53
PLG	208,00	0,00
TMR	630,00	0,00
Unipetrol	182,00	2,80
VIG	507,00	0,20
Celkový objem (v tisících korun)	445 066,24	

Státní fondy investovaly čtyřikrát více než loni

Státní investiční fondy učinily v prvním čtvrtletí akvizice za 19,2 miliardy dolarů. Ve srovnání s předchozím čtvrtletím to sice představuje pokles o téměř 17 procent, meziročně však hodnota akvizic výrazně stoupla.

Vlády do těchto fondů většinou převádějí přebytek z prodeje ropy a dalších komodit a fondy pak tyto peníze dále investují pro budoucí generace. Loni v prvním čtvrtletí uskuteč-

nily fondy akvizice za 4,8 miliardy dolarů.

Celkem v prvním čtvrtletí státní fondy uskutečnily 46 dohod, o pět méně než ve čtvrtém čtvrtletí 2015. Největší dohodou, která zatím nebyla dokončena, byla nabídka na převzetí australského provozovatele přístavů a železnice Asciano v hodnotě 9,5 miliardy dolarů. Konsorcium zájemců zahrnuje singapurský fond GIC a fond Qatar Investment Authority. /čtk/

Německé dluhopisy značně podražily

■ Předpoklad analytiků, že ceny bondů nemají kam růst, se nenaplnil.

Zdeněk Pečený

Analytikům letos nevychází další předpověď. Jako mylná se nyní ukazuje prognóza, že vládní dluhopisy už dosáhly svých cenových maxim.

Výnos desetiletých německých obligací ale včera klesl na 0,09 procenta. S klesajícím výnosem u dluhopisů roste jejich cena. „Vypadá to, že německé bondy otestují loňská rekordní minima,“ uvedl Rainer Guntermann, úrokový stratég Commerzbank. Výnosy německých bondů se dostaly

na úroveň, kde byly před loňským květnovým výprodejem. „Návrat pod tuto neuvěřitelně nízkou hladinu se odehrál navzdory naprosto převažujícím hlasům globální finanční komunity, která poslední roky prakticky permanentně hlásá mantru, že dluhopisy jsou při takto nízkých úrovních nesmyslně drahé,“ říká Jan Čermák, analytik ČSOB. „Skoro to vypadá, jako by analytici či portfolio manažeři dělali nějakou systematickou chybu,“ dodává.

Dluhopisy zemí eurozóny jsou velmi sledovaným indi-

kátorem očekávané inflace, ta se ale stále nedostavuje. Desetiletá tržní inflační očekávání propadla zpět na historická minima do blízkosti jednoho procenta.

„To znamená, že trh Evropské centrální banky nevěří, že bude schopna porazit v ekonomice síly kreativní destrukce a vytlačit inflaci ke svému cíli – tedy na dvě procenta,“ dodává Čermák.

ECB minulý měsíc navýšila svůj program kvantitativního uvolňování. Nyní do ekonomiky lijí měsíčně 80 miliard eur místo 60 miliard.

Na hodnotu
0,09 %
klesl výnos desetiletých německých vládních dluhopisů.

Z parketu

Viktor Zeisel

Exportéři ukazují sílu

Včera zveřejněná data o zahraničním obchodě ukazují na zdravé fundamenty a poturžují dlouhodobý příznivý trend v české ekonomice. Přebytek zahraničního obchodu v únoru dosáhl 22 miliard korun, což je nejvyšší únorové číslo v historii. Navíc lednový údaj byl revidován o necelých šest miliard na 25,1 miliardy. Takové výsledky by mohly podpořit posilování koruny směrem k úrovni kurzového závazku. Nicméně posilující trend by příští týden měla zpomalit statistika spotřebitelských cen, když by inflace podle našeho odhadu měla vykazovat další pokles. Zejména exportéři v automobilovém průmyslu ukazují, že mají co nabídnout. Bilance zahranič-

ního obchodu s dopravními prostředky vzrostla meziročně o úctyhodných 6,3 miliard korun. Český automobilový průmysl v současnosti těží ze zvýšené poptávky po autech v Německu i v dalších zemích eurozóny. V eurozóně v únoru vzrostl počet registrací nových automobilů meziročně o 10 procent a v Německu dokonce o 12 procent. Ekonomický růst u našich západních sousedů tedy pokračuje a projevuje se hlavně v růstu tamní domácí poptávky. Díky tomu se daří i českým výrobcům. Dalším faktorem, který pomáhá rekordním výsledkům bilance zahraničního obchodu, jsou nízké ceny komodit na světových trzích. Ačkoli se ceny komodit již pravděpodobně odrazily ode dna, jejich růst je pozvolný a zdaleka nedosahuje úrovní, na které jsme byli zvyklí například přede dvěma lety. Za celý letošní rok by zahraniční obchod mohl vyrovnat rekordní přebytek z roku 2014. Doposud tomu vše nasvědčuje.

Autor je ekonomem Komerční banky

Krátce

Světová banka zhoršila výhled HDP Ruska

Světová banka zhoršila výhled vývoje ruské ekonomiky na letošní a příští rok kvůli slabším globálním cenám ropy. Letos má ruský HDP klesnout o 1,9 procenta a příští rok vzroste o 1,1 procenta. V prosinci SB čekala letos snížení o 0,7 procenta a v roce 2017 zvýšení HDP o 1,3 procenta. V nové prognóze počítá s průměrnou cenou ropy 37 dolarů za barel místo dosavadních 49 dolarů.

Nokia propustí ve Finsku 1300 zaměstnanců

Nokia plánuje propustit ve Finsku po převzetí francouzského výrobce telekomunikačního zařízení Alcatel-Lucent asi 1300 zaměstnanců. V současnosti má Nokia ve Finsku 6850 zaměstnanců a celosvětově zhruba 104 tisíc.

Mercedes-Benz měl v březnu rekordní prodej

Německý výrobce luxusních automobilů Mercedes-Benz dodal v březnu zákazníkům 199 tisíc těchto aut, což představuje meziroční nárůst o 8,4 procenta a nový firemní rekord. Za růstem stála především vyšší poptávka v Číně. Prodej ve Spojených státech naopak klesl.

H&M klesl čtvrtletní zisk o 30 procent

Švédskému prodejci oděvů Hennes & Mauritz klesl zisk v prvním fiskálním čtvrtletí o 30 procent na 2,5 miliardy švédských korun (7,3 miliardy korun). Hospodaření ovlivnil silnější dolar, který zvýšil nákupní náklady. Tržby bez započtení DPH se meziročně zvýšily o více než osm procent na 43,7 miliardy švédských korun. /čtk/

A161003496

INZERCE

VŠE O VAŠICH OBLÍBENÝCH SERIÁLECH NA JEDNOM MÍSTĚ!

HOUSE of CARDS

THE WALKING DEAD

GAME OF THRONES

EDNA

WWW.EDNA.CZ

HERCI

FOTKY

VIDEA

DISKUSE

VZPOURA ODEPISOVANÝCH. Primárky ve Wisconsinu přitáhly velkou mediální pozornost i proto, že průzkumy nedávaly dosavadním lídrům Hillary Clintonové ani Donaldu Trumpovi velkou šanci na vítězství. A měly tentokrát pravdu. Bernie Sanders (vlevo) a Ted Cruz v úterý večer vystoupili ze stínu.

Favorité ve Wisconsinu klopýtli

■ V republikánských primárkách ve Wisconsinu podlehl Donald Trump Tedu Cruzovi a v demokratickém ringu dominoval levicový vyzývatel Bernie Sanders.

Zdeněk Pečený

Primárky ve Wisconsinu na severu USA vyhráli outsidéři, a to texaský senátor Ted Cruz a levičák Bernie Sanders. Lehké komplikace to však zatím znamená jen v republikánském táboře. Náskok nemovitostního magnáta Trumpa na texaského senátora Cruze se

ztenčuje a pravděpodobnost, že se letos republikánský kandidát bude vybírat až na červencovém národním shromáždění v Ohiu, vzrostla. „Je to bod zlomu,“ prohlásil bojovně Cruz.

Trump celé měsíce republikánskému klání dominoval, nyní je ale v defenzivě. Předvolební průzkumy – nejen ve Wisconsinu – ukázaly,

že řada republikánů se děsí možnosti, že by byl Trump prezidentem. Cruz situace umně využil a staví se do role jediného kandidáta, který může Trumpa zastavit. Trumpův tým vydal po prohře tiskové prohlášení, které se do konkurenta tvrdě opřelo. „Cruz je horší než loutka. Je to trojský kůň, kterého využívají šéfové strany,

aby ukradli prezidentskou nominaci panu Trumpovi.“

Ve Wisconsinu se republikáni ucházeli o 42 delegátů. Cruz jich podle propočtu The Green Papers získal 36 a Trump šest. Pro získání prezidentské nominace Republikánské strany je třeba získat 1237 delegátů. Trump jich má prozatím 740, Cruz 514 a Kasich 143.

Clintonová se zatím příliš obávat nemusí, protože Sandersova ztráta v celkovém počtu prozatím získaných takzvaných kandidátů je podstatně větší. „S vítězstvím ve Wisconsinu nyní máme na kontě vítězství v sedmi z osmi posledních volebních shromáždění a primárek,“ neskrýval v úterý v noci nadšení Sanders.

Demokraté se ve Wisconsinu utkali o 86 delegátů a 10 superdelegátů, kteří se oproti delegátům nemusí řídit výsledkem hlasování. The Green Papers uvádí, že Sanders získal 45 delegátů a Clintonová 36, zbývajících pět delegátských hlasů ještě nebylo určeno.

Demokraté pro nominaci potřebují 2383 delegátských a superdelegátských hlasů. Clintonová má 1274 delegátů a 469 superdelegátů, Sanders pak 1025 delegátů a 31 superdelegátů.

Výsledky z Wisconsinu sice podle analytiků na postavení Trumpa a Clintonové jako favoritů nic nezmění, mohl by ale podpořit jejich kampaň a dodat jim sílu k soubojům v dalších státech.

Shromáždění by tentokrát nemuselo být formalitou

Republikánské národní shromáždění, které se tradičně koná v létě volebního roku, je obvykle jen formalitou, kterou šéfové strany využijí k pózování s americkou vlajkou. Většinou se totiž najde kandidát, který během primárek posbírá 1237 z 2472 kandidátů, a tím získá nominaci, již shromáždění jen potvrdí. Tentokrát by však mohlo být všechno jinak, a právě až na kongresu by se mohlo rozhodovat, kdo za republikány půjde v listopadu do souboje o Bílý dům.

Gunnlaugsson nerezignuje. Jen na čas

■ Islandský premiér dementoval svou rezignaci. Pouze prý navrhl, že funkci dočasně předá místopředsedovi své strany.

Islandský premiér Sigmundur Davíð Gunnlaugsson vydal v úterý večer prohlášení, že nerezignoval, ale jen navrhl, že dočasně předá vládní funkci místopředsedovi své Pokrokové strany. Strana při-

tom předtím oznámila jeho demisi. Situace na Islandu je nyní dost nepřehledná.

Gunnlaugsson se stal terčem kritiky v souvislosti s kauzou takzvaných Panamských dokumentů. V investicích prý zatajil miliony dolarů.

Gunnlaugssonovo odstoupení žádalo v pondělí v centru Reykjavíku 10 tisíc lidí na jedné z největších politických demonstrací země a v úterý protesty pokračovaly. Petici za demisi

Gunnlaugssona podepsala desetina z 330 tisíc obyvatel ostrova. V pondělí rovněž opoziční strany oznámily záměr vyvolat hlasování o nedůvěře v parlamentu, které by se mohlo konat tento týden a mohlo by vést k předčasným volbám.

Případ Panamských dokumentů přirozeně inspiroval také karikaturisty. Poslední číslo francouzského satirického týdeníku Charlie Hebdo vyšlo s ironickou titulní stránkou, na níž pod

titulkem Fiskální terorismus demonstřující boháči nesou transparenty s nápisy „Je suis Panama“, „Stejně se nebojíme“ či „Nězmění náš způsob života“.

Kauza Panamské dokumenty vypukla tuto neděli, když světová média zveřejnila informace z milionů dokumentů, které unikly z právní firmy Mossack Fonseca. Vyplyvá z nich, že tato panamská firma pomáhala tisícům bohatých lidí obcházet daňové zákony. /čtk/

Komise: Azylová pravidla nefungují, musí se změnit

■ Evropská komise nabídla k politické diskuzi možnosti úprav pravidel, podle kterých se v EU rozhoduje o azylových žádostech.

Nynější migrační krize mimo jiné ukazuje, že takzvaný dublinský systém, který řeší azylová pravidla EU, je nefunkční. A že je nutná změna. Úpravy těchto pravidel z dílny Evropské komise, jak je včera představil první místopředseda komise Frans Timmermans, mají dvě varianty. Obě počítají s přerozdělováním migrantů, slabší z nich jen v případě mimořádného přetížení členské země, která se potýká s velkým přílivem žadatelů.

Ve „slabší“ z variant úprav by se jednalo o doplnění stávajícího dublinského systému o trvalý mechanismus, který by zemi v potížích ulehčil. Postup, který Timmermans označil za „Dublin plus“, by byl podobný řešení, které už členské země EU jako jednorázový krok přijaly loni ve snaze pomoci Itálii a Řecku. Tehdy se přes odpor některých střeoevropských zemí shodly na převzetí celkem 160 tisíc osob, které o azyl žádaly v těchto dvou státech. Systém zatím ovšem příliš nefunguje, přerozděleno takto bylo jen několik stovek lidí.

Druhou variantou by bylo plné nahrazení stávajícího systému, kdy azylovou žádost řeší první země, ve

twitter.com/e15news

MILAN CHOVANEC:

Návrh na reformu v oblasti migrace je opět postaven na zavedení povinných kvót. Těm jsme opakovaně řekli NE.

kteří se uprchlík dostal na území EU. Místo toho by byli na základě „distribučního klíče“ migranti rovnou přerozdělováni do všech zemí unie.

Komise chce také navrhnout další harmonizaci azylových řízení tak, aby bylo zajištěno „humánnější a rovnější“ zacházení s žadateli o azyl napříč EU. Omezit by to také mělo faktory, které přitahují žadatele do malého počtu členských států. /čtk/

Krátce

Loni bylo popraveno nejvíc lidí od roku 1989

V roce 2015 bylo ve světě popraveno přinejmenším 1634 lidí, což je nejvíce od roku 1989 a o polovinu více než loni, uvedla Amnesty International. Devadesát procent zdokumentovaných poprav podle ní připadá na pouhé tři země – Írán, Pákistán a Saúdskou Arábii. Statistika nezahrnuje Čínu, kde jsou záznamy o trestech smrti státním tajemstvím.

Le Pen dostal pokuty za kontroverzní výroky

Francouzské soudy uložily zakladateli krajně pravicové strany Národní fronta Jeanu-Marimu Le Penovi pokuty za jeho kontroverzní výroky. Za to, že loni označil nacistické plynové komory za detail v dějinách druhé světové války má podle pařížského soudu zaplatit 30 tisíc eur. K pokutě

8000 eur za diskriminaci Romů byl odsouzen v Nice.

Mladí lékaři v Anglii opět stávkují, letos počtvrté

Mladí lékaři v Anglii na protest proti novým pracovním smlouvám zahájili dvoudenní stávkou, letos už čtvrtou. Sporné finanční a pracovní podmínky se týkají 55 tisíc doktorů před atestací, kteří tvoří třetinu lékařů ve veřejném sektoru.

Protestující Savčenkova odmítá už i tekutiny

V Rusku odsouzená ukrajinská důstojnice Nadija Savčenkova kromě potravy přestala přijímat i tekutiny. Protestem si chce vymoci návrat do vlasti. Začala s ním poté, co odsuzující rozsudek nabyt právní moci. Otevřela se tím podle pozorovatelů cesta k případné výměně za Rusy vězněné na Ukrajině. /čtk/

A161003627

INZERCE

**Jak moc určuje
naš život náhoda?
Věříte
na osud?**

**SVĚTOVÝ
BESTSELLER**

kniha.cz

mf
MLADÁ FRONTA

Žádejte u svého knihkupce nebo se slevou 20 % na www.kniha.cz

Tvář dne

„Někteří si to vysvětlí tak, že nyní mohou všechno. Schválením zákona bychom udělali více škody než užitku,

řekl o novele zákona o veřejných zakázkách senátor za ČSSD

Radko Martínek

str. 3

Foto: profimedia.cz

Komentář

Petr Koubský

Pět z osmi Turků a bezpečnost

Kdybyste náhodou k něčemu potřebovali databázi padesáti milionů Turků, můžete si ji od pondělka stáhnout z webu. Jméno, datum narození, adresa, místní ekvivalent rodného čísla a pár dalších maličkostí.

Není tam sice nic vysloveně třaskavého jako e-mailová adresa, číslo bankovního účtu či kreditní karty, ale i tak jde o datový únik jako hrom. Přesněji řečeno, šlo by o něj, kdyby neměli hackeři smůlu na nejhorší možné načasování; vedle Panama Papers působí turecká záležitost vlastně velmi krotce a neškodně.

Možná by se na to člověk ale díval jinak, kdyby byl tureckým občanem. Tentokrát zřejmě žádné bezprostřední úhony nedojde, ale co příště? Příběh totiž obsahuje několik poučení. Zkusme si je probrat postupně.

Zaprvé – a je to triviální konstatování, leč nezbytné – cokoli je jednou v digitální podobě, to je automaticky

v nebezpečí. Bezpečnostní opatření mohou vypadat sebelépe, ale nějaká chyba se v nich většinou najde. A když ne, tak se najde škůdce uvnitř systému. Data se kradou a krást budou: z ryzí bravery, z politických důvodů, ale především pro peníze. To se týká turecké databáze obyvatel stejně jako seznamu čtyř milionů amerických státních zaměstnanců (takzvaný OPM

V zemi, kde běžně vybuchují bomby na ulicích, je tento způsob boje vlastně gentlemanský. Ale stejně jako bomby postihuje nevinné lidi.

únik v roce 2015). Může se to v budoucnu týkat kterékoli velké databáze u nás včetně chystané EET nebo centrální evidence dat zdravotních pojištěnců.

Zadruhé, pokud hackeři nelžou, byla turecká data zabezpečena až neuvěřitelně špatně. Podobný incident by se nejspíš měl rozebírat mezinárodně, stejně jako se zveřejňují výsledky vyšetřování každé letecké havárie. Jenže způsoby utajení se většinou utajují, sdílení a poučení ne-

padá v úvahu. O to snazší to budou mít útočníci i příště.

Zatřetí hackerům se nedá věřit ani slovo. Turecká data jsou stará, pocházejí z roku 2008 a podle všeho se už internetem toulají pár let. Že je teď někdo vytáhl, to není výsledek průlomu v posledních dnech, spíše jde o součást kampaně proti Erdoganovu režimu, který, jak známo, vůči opozici v posledních týdnech hodně přitvrdil. V zemi, kde s nepřijemnou pravidelností vybuchují bomby na ulicích velkoměst, je tenhle způsob boje vlastně ještě gentlemanský. Avšak stejně jako ty bomby si bere za rukojmí a vedlejší oběti nevinné lidi.

Začtvrté čím větší databázi kdo spravuje, tím větší závazek a odpovědnost má. Tedy na prvním místě stát. Je dobře, že máme zákon o kybernetické bezpečnosti, je dobře, že se – podle toho, co zaznělo například tento týden na konferenci ISSS v Hradci Králové – ten zákon bere velmi vážně. Centralizace dat sama o sobě nemusí být špatná, naopak. Ve velkých datových centrech lze zpravidla docílit lepšího zabezpečení než ve stovkách malých, což je dnešní stav. Je ale potřeba vědět, že když něco bouchne centrálně, pak to bouchne pořádně. Pět z osmi Turků už ví své.

Autor je analytikem IT

Glosa

Senátorský vzdor

Bruselský klacek je všestranná zbraň. A vládní politici se jím zdatně ohánějí, kdykoli se jim to hodí. Ministryně Šlechtová jím teď mávala nad hlavami senátorů kvůli novým pravidlům zadávání veřejných zakázek, leč neuspěla. Norma, kterou už schválila sněmovna, je prostě špatná. Takže v Senátu neuspěla a vrací se k poslancům. Přestože Česko tím pádem podle ministryně prošvihne termín, který mu na přijetí nových předpisů nadiktovala Evropská komise. Což by mohlo vést až k tomu, že Brusel pozastaví platbu evropských dotací.

Senátoři sice na ministerské varování nedali, ale žádní hrdinové také nejsou. Ač nešetřili kritikou, nakonec jen posunuli účinnost zákona místo tří až na šest měsíců od vyhlášení ve sbírce. Aby ti, kteří se budou muset zákonem řídit, měli dost času zpackané paragrafy prostudovat. Teď se tedy předloha vrací do dolní komory parlamentu. Je jen otázka času, kdy se začne mluvit o nutnosti její novelizace.

Jana Havligerová

Kresba: Milan Kounovský

Barmu nesmí ochromit touha po odplatě

■ Myanmar má svou novou vládu, přísahu složil i demokraticky zvolený prezident. Země se otevírá investicím a nabízí spoustu příležitostí. Mnohé ale záleží na ekonomické politice.

Radek Palata

Rodina asijských ekonomických tygrů očekává nový přírůstek. Měl by se jím stát Myanmar, dříve Barma, kam s počínajícím nástupem civilní demokratické vlády mohutně proudí zahraniční investice a hospodářský růst se pohybuje kolem velice mrštných osmi procent. Konkrétně české finance ani podniky se ale zatím v Barmě příliš neangažují, což se může ukázat jako zbytečně propášená šance.

PROSÍM MÉNĚ STRUČNĚ

Svět financí a podnikání obecně ale Barma jistě zajímá, i když to dlouho byl a dosud je zájem spíše opatrný. Čekalo se především na to, zda současná politická transformace Barmy a její odklon od vojenské a autoritářské vlády posledního půlstoletí proběhnou bez větších konfliktů s nastupující civilní, demokraticky zvolenou mocí, kterou nyní reprezentuje Národní liga pro demokracii.

Po jasném volebním vítězství z loňského listopadu převzala NLD formálně moc 30. března, tedy s počátkem nového finančního roku. Písahu složil jednak nový prezident Tchin Ťjo a jednak dvě desítky členů vlády. Trochu překvapivý byl velmi stručný, pouze třiminutový inaugurační prezidentův projev, v němž k programu vlády nic nezaznělo, tím méně

k jeho ekonomické stránce. Ťjo však deklaroval snahu dosáhnout plně demokratické ústavy, která by ještě více omezila privilegia vojáků, jež jim zůstávají i s reformní ústavou z roku 2008.

TĚŽIŠTĚ NA VENKOVĚ

Vojsko má v Barmě kromě blokády parlamentní ústavní většiny stále ještě pro sebe vyhrazena všechna silová ministerstva, což především z pozice vnitřní poskytuje řadu možností, jak NLD znepříjemňovat život. Kromě toho jsou ve hře významné hospodářské vazby představitelů někdejší junty. Z tohoto hlediska byl k programu vlády sdílnější ministr financí za NLD Ťjo Win, když kritizoval nerovnoměrnou distribuci příjmů, korupci a mezery v řízení státních financí.

Bojem s těmito problémy může Win podstatně navýšit příjmy státu, aniž by zvyšoval daně, což by za situace, kdy šedá zóna podle odhadů tvoří kolem poloviny celé ekonomiky, beztak bylo velice problematické. Hospodářská politika by měla podporovat především rozvoj zemědělství a venkova, kde dosud žije 70 procent 50milionové barmské populace, vesměs s velmi nízkými příjmy i na poměry rozvojové Asie.

V tomto směřování hospodářské politiky má Barma rozsáhlou podporu ze strany mezinárodních finančních institucí, jako je Asijská rozvojová banka a Světová banka. Zatímco první

jmenovaná se soustřeďuje hlavně na praktické projekty infrastruktury, druhá svým poradním hlasem v rámci politiky „inkluzivního růstu“ hodlá společnost připravit na strukturální posuny k produktivnějším a pracovní intenzivnějším aktivitám.

Prostředky mezinárodních finančních institucí však mají svá omezení, takže hlavní roli v barmské reformě nakonec

Příliv zahraničních investic se s očekáváním nástupu NLD k moci podstatně zvýšil na necelých devět miliard dolarů za poslední finanční rok.

stejně sehraji soukromé peníze a aktivity. A ty skokově narůstají, což je pro Barmu velmi dobrá zpráva.

Jak ukazuje zcela čerstvá statistika barmské vlády, příliv přímých zahraničních investic se s očekávaným nástupem NLD k moci podstatně zvyšuje, a to na téměř devět miliard dolarů za uplynulý finanční rok, což je meziročně o miliardu více a mnohonásobně víc proti tomu, co do Barmy teklo před reformami nastoupenými v roce 2012.

PROSTŘEDÍ PRO INVESTICE

Příležitosti rozvoje jsou v Barmě nedožité díky přírodním zdrojům i lidskému potenciálu. Vyžadují si však dlouhodobé a nemalé investice, které potřebují stabilní a transparentní prostředí. NLD by se proto neměla soustředit na touhu po odplatě vůči bývalé juntě.

Ostatně stále nemalá moc představitelů armády by mohla vyprovokovat pro celou zemi zcela fatální konflikt. Jde především o to hledat společný zájem. A tím by měl být bezesporu lepší život pro všechny obyvatele Barmy. Barma se zcela nepochybně stává investičně zajímavou i pro nás.

Autor je publicista

Duel

Současný azylový systém má slabiny. Není férový ani udržitelný vzhledem k množství lidí, kteří představují velké břímě jen pro pár členských zemí,

řekl místopředseda Evropské komise Frans Timmermans

řekl europoslanec za TOP 09 Jiří Pospíšil

Čtenáři píší

Dva roky vydržet

František Hroník

V březnovém vydání časopisu Právo & Byznys jsem našel ve spojitosti s kauzou údajného článku Ferdinanda Peroutky názor neurologa Jana Stránského, který označil prezidentovo chování za „jasný důkaz poruchy paměti, tedy i demence“. S diagnózou citovaného odborníka nesouhlasím, ale přesto tvrdím, že si Miloš Zeman v této záležitosti uřízl ostudu. A kéž by to byla ostuda jediná. Za tři roky ve funkci už prezident ostud napáchal bezpočet. Ostudné bylo i nedávné prohlášení, že teprve nyní jsme zcela svobodní v realizaci naší zahraniční politiky, neboť minulá česká vláda se nechala příliš omezovat diktátem EU a USA. Mimochodem, pokud se dobře pamatují, minulou českou vládou byla ta Rusnokova, která byla mimoparlamentně vybrána a jmenována právě Zemanem. Prezident tedy opět bez rozmyslu plácal. Dle mého názoru svými výroky ohrozil bezpečnost Česka, když zpochybnil naše členství v EU i náš spojenecký svazek vůči USA v rámci NATO. Jako škodlivé pro náš stát se jeví i výhradní zaměření Zemanových zahraničních cest na Východ. Možná že to souvisí s tím, že jej představitelé západních demokracií nezvou. Nicméně nám nezbyvá než to se Zemanem ještě dva roky vydržet. Výsledkům zveřejňovaným některými výzkumníky veřejného mínění, které staví Zemana do popředí veřejné obliby, příliš nevěřím. Mnohé tyto průzkumy byly na hony vzdáleny od toho, co nakonec ukázaly tvrdé, například volební výsledky. Stačí připomenout poslední sněmovní volby, v nichž mělo hnutí ANO podle různých agentur získat jen mizivý počet mandátů. Proto doufám, že při příštích prezidentských volbách zvítězí rozum a rozvaha voličů. Zatím mi nezbyvá nic než čekat a doufat. A za přešlapy Miloše Zemana v roli prezidenta se hluboce stydět.

Pište nám

Vážení čtenáři, zajímá nás, co si myslíte.

Své názory a polemiky zasílejte na nazory@e15.cz. Nebo s námi diskutujte na našem webu (www.e15.cz), na Facebooku (www.facebook.com/denike15) či na Twitteru (@E15news).

Angličtina na rovinu

Darren Crown

Who, which, that... tak co tedy?

Leckterým z vás dělá vrásky to, čemu se říká „vztažná zájmena“ – slova spojující nějaký fakt s osobou nebo věcí, o níž chcete mluvit, tak například: kluk, KTERÝ přišel. Jsou jimi who, which a that, jako třeba v této větě „The man who came to dinner“ nebo v této „The

film that I saw on Saturday“. Referenční příručky gramatiky dělají to, co referenční příručky běžně dělají: servírují vám čtenářům holou nenazdobenou pravdu, která zní, že who se používá pro osoby, which pro věci a that pro obojí. Takto by to také referenční příručky dělat měly. I tak je to ale poněkud matoucí a spousta lidí skončí u promluv typu „The boy which came“. Což je něco na způsob „Chlapec, které přišel“. Jenže ani učebnice nejsou studentům jazyka nijak zvlášť nápomocné, neboť od nich se čeká, že budou jen šířit a papouškovat vysvětlení z referenčních příruček. Co by měly vyklíkovat hláskou troubou je toto: podívej-

te se na ta pravidla znovu. Lidé – „who“, věci – „which“, oboje – „that“. Všimli jste si toho vlídného „that“, které funguje všude a den nikomu nepokazí? Používejte ho! Pořád! Na větě „The boy that came“ není zřehla nic v nepořádku. Vůbec nic! No není to úžasné?

Jistě tušíte, že sotva jsem vás ubezpečil o úžasné jednoduchosti angličtiny, chystám se vás teď upozornit na nějakého zakopaného psa, a to ještě jako na potvora ležícího přímo pod kame- nem úrazu. Tady je máme. Nejprve ten zakopaný pes. Když o podmětu doplňujete jen tak mimochodem další informací, takovou, která není nijak podstatná

k jednoznačné identifikaci, jako třeba „Přijede k nám na návštěvu můj strejda, který je zubař“, musí zájmenu „který“ odpovídat „who“ (My uncle, who's a dentist, is coming to visit). Je to stejné s větou „Tyhle boty, které mě stály majlant, jsou nové“, zde musí zájmenu „které“ odpovídat „which“ (These shoes, which cost me a fortune, are new). Proč? Říct v takovéto situaci „that“ zní prostě jako chyba. Odborníci se na to snažili vymyslet pravidlo, ale neuspěli. Prostě si musíte dát pozor.

A teď k tomu kamenu úrazu. Češi v těchto situacích často používají „co“ a přenášejí tento zvyk do angličtiny v podobě hrůz „The

film WHAT I saw was very good“. Odpustím si zdoluhavé vysvětlování a řeknu jen tolik: jediná zájmena, která pro tyto případy angličtina zná, jsou „who“, „which“ a „that“; „what“ na seznamu není. Zbavit se tohoto problému je těžší, protože tvoří nedílnou součást vašeho způsobu myšlení v češtině. Mám studenty, kterým jsem problém vysvětloval už před lety, a stejně jsou štont vypustit z úst větu podobnou této bez sebemenšího uzardění.

Už jsem uvažoval i o tom, že bych si pořídil nějaký přístroj na bázi elektrošoků.

Ptejte se a diskutujte s autorem sloupku na crown@mf.cz

Lidé

ŠTEFAN KOMAN
Vemex

Nastoupil do funkce jednatele. Vystudoval Státní univerzitu nafty a plynu v Moskvě, kde i následně absolvoval postgraduální studium. Od roku 1984 pracoval na generálním ředitelství koncernu Naftový a plynárenský průmysl Bratislava. Od roku 1992 působil v různých funkcích ve společnosti Nafta. V letech 1996 až 2006 pracoval v Kazachstáně, kde zastupoval zájmy firmy Nafta ve vedení ropné těžební společnosti Anaco. Od roku 2008 zastává post generálního ředitele Vemex Energo na Slovensku.

JOSEF GULYÁS
CZ Loko

Byl jmenován generálním ředitelem. Dosud zastával post obchodního ředitele pro střední Evropu. V nejvyšší výkonné funkci nahradil Josefa Bártu, který nadále zůstává předsedou představenstva a majetníkem. Josef Gulyás má technické a ekonomické vzdělání a v CZ Loko pracuje od roku 1993. Postupně prošel různými pracovními pozicemi napříč celou firmou, a posledních šest let řídil obchodní a marketingové aktivity v stře- doevropském regionu.

zodpovědná za rezidentní i firemní segment, produktové portfolio, CRM, a marketingovou komunikaci. Při implementaci interního kreativního týmu pak měla na starosti komunikační aktivity nejen na Slovensku, ale i v české části O2. V minulosti pracovala ve skupině Penta Investments.

MICHAL MINAROVÍČ
NetDirect

Nastoupil na nově vytvořenou pozici business development director, v níž bude mít na starost především vstup firmy na nové trhy. Dosud pracoval osm let jako obchodní ředitel ve společnosti Kentico Software, kde mimo jiné řídil obchodní oddělení pro oblast EMEA a Jižní Ameriky. Několik měsíců působil také ve Velké Británii.

VLADISLAV POLÁCH
CzechTrade

Stal se ředitelem zahraniční kanceláře v Istanbulu. V centrále agentury CzechTrade působil na několika postech od roku 2013. Pracoval v Centru informačních služeb a jako konzultant pro obor stavebnictví, spotřební zboží a služby se podílel na uspořádání několika incomingových akcí zahraničních firem. Vystudoval evropská studia na Palackého a Karlově univerzitě.

MARK SIVA
Whirlpool

Nastoupil na pozici generálního ředitele pro Česko a Slovensko. Do České republiky přišel z italské centrály. V byznysu s domácími spotřebiči se pohybuje téměř 15 let, během nichž pracoval pro různé společnosti a působil na několika trzích. V průběhu posledních osmi let byl ve Whirlpoolu odpovědný za kategorii mikrovlnných trub pro region EMEA a následně za kategorii vaření. Poté působil jako generální ředitel irské pobočky Whirlpoolu a od roku 2012 až doposud zodpovídal na globální úrovni za spolupráci se společností IKEA.

JANA STUDNÍČKOVÁ
Home Credit

Stala se ředitelkou divize marketing. V České republice i na Slovensku bude zodpovědná za marketingovou komunikaci, řízení zákaznické zkušenosti a on-line aktivity. Má zkušenosti ve vedoucích pozicích významných firem v Česku a na Slovensku. Do skupiny PPF přišla v roce 2011. Nejprve se jako marketingová a obchodní ředitelka společnosti Sazka sázková kancelář podílela na ozdravení společnosti, kde zodpovídala za prodejní síť, marketingové aktivity a komunikaci. Dále se po akvizici O2 stala členkou vedení O2 Slovakia a na pozici výkonné ředitelky pro marketing byla

JAN KOBLIHA
CzechTrade

Ujal se vedení zahraničního zastoupení v Casablance. Pro agenturu CzechTrade začal pracovat v roce 2015 jako konzultant v oddělení strojírenství. Předtím se věnoval datovému marketingu ve společnosti SAP Business Services Centre Europe. Je absolventem oboru mezinárodní vztahy a evropská studia na Metro politní univerzitě v Praze.

JÁN KONDÁŠ
Tesco Stores ČR

Nastoupil na post manažera korporátní komunikace. Je zodpovědný za externí a interní komunikaci, aktivity v oblasti společenské zodpovědnosti a vztahy s vládními institucemi. Před nástupem do společnosti Tesco pracoval pro firmu Arcys na pozici managing partner, kde byl zodpovědný za strategické poradenství v oblasti korporátní komunikace. V letech 2002–2011 pracoval ve společnosti Slovak Telekom na pozici ředitele pro korporátní komunikaci.

E15.CZ

Změnilo se něco ve vaší společnosti?
Pište nám na lide@e15.cz

Foto: profimedia.cz

MOŽNÁ UŽ ŘEKLI VŠE. S přelomem tisíciletí dosáhla skupina Underworld vrcholu, uměleckého i komerčního. Zájem o ni ale v letech následujících postupně opadal.

Noví Underworld jsou příliš obyčejní

■ Barbara Barbara, We Face a Shining Future od Underworld je – v dobrém, ale především ve zlém – obyčejná popová deska, což je u interpreta, který po léta ztělesňoval inteligentní taneční hudbu, přece jen poněkud málo.

Petr Frinta

Pro dlouholeté fanoušky dua Underworld, ani pro pořadatele festivalu Colours of Ostrava, kteří britskou formaci vetkli do čela letošního programu, to nebude dobrá zpráva. Jejich novinka Barbara Barbara, We Face a Shining Future nepatří k nejvydařenějším.

Dvojice s ní přesto vyrazí na festivaly i na regulérní turné. Je však otázkou, do jaké míry se vystoupení budou opírat právě o její repertoár. Je totiž deskou popovou, oproštěnou od veškerých experimentů, ostrých hran a divokých barev, plnou

v nejhorším slova smyslu obyčejných písniček, které se snadno ohrají a někdejší přidanou hodnotu v nich neradno i nemožno hledat.

Kariéru (tehdy ještě) tria Underworld jednou provždy změnil úspěch singlu Born Slippy .N.UXX, který doprovázel filmovou verzi generační výpovědi Trainspotting (1996). Díky němu se Underworld stali více než obyčejnou kapelou, totiž popkulturní ikonou, a společně s Leftfield, Prodigy a dalšími tehdy pomáhali okrajovým proudům elektronické taneční hudby nenásilně proniknout do proudu středního.

Podobně jako u kolegů, ani u trojice nikdy nebylo na místě hovořit o specifickém žánru, který by reprezentovala, spíše o jejím eklektickém rukopisu a jedinečném zvuku. U Underworld to byly všemožné překřížené inspirace z progresivního trance, acid housu, ale i drum and bassu,

Underworld: Barbara Barbara, We Face a Shining Future

Vydavatelství: Caroline
Hodnocení: 60 %

doplněné o až sound-artové syté barvy a výrazný vokál, přednášející texty založené na volných asociacích, surrealistické stejně jako projekce, které vždy neodmyslitelně dotvářely vizuál koncertů.

S přelomem tisíciletí dosáhla skupina vrcholu, uměleckého i komerčního, zájem o ni v letech následujících postupně opadal, a ani její desky již neměly někdejší jiskru v oku.

Na vině bylo možná až přílišné tříštění tvůrčích sil: paralelně s vlastními deskami se podílela na řadě dalších filmů režiséra Trainspottingu Dannyho Boyla. Retro devadesátých let na Oblivion with Bells (2007) i někdejší slávu již více připomínající Barking (2010) sice měly status návratových desek, ale ani po jedné se kapela k plnému životu znovu neprobudila.

I v elektronické hudbě platí, že z kazatelů moderny se dříve nebo později musejí stát zkostnatělí dinosauři, kteří to podstatné řekli dávno před poslední dobou ledovou.

Autor je spolupracovníkem redakce

Povídání o pejskovi a kočičce se podařilo

Zuzana Dorogiová

Jakkoli se snad klasicky zaměřená čtenářská obec obávala, co vzejde z anoncovaného pokračování příběhů pejska a kočičky, výsledek předčil všechna očekávání.

Autoři se vši úctou ke knize Josefa Čapka drží rytmus originálu jak po stránce textu, jež dopodrobna znají díky svému dlouholetému uvádění her o pejskovi a kočičce na scéně Divadla Radost v Brně, tak po stránce výtvarné. Scenárista a pedagog Jaroslav Milfajť se svými citlivými kresbami nesnaží napodobit předlohu, přesto se jeho ilustrace nesou v půvabném Čapkově duchu.

S porozuměním pro dětskou duši se tak v podání režiséra, dramatika, scenáristy a ředitele Divadla

Radost v jedné osobě, Vlastimila Pešky, otevírají nové kapitoly příběhů zvířecích kamarádů. „Snad se panu Čapkovu tam v nebičku budou líbit,“ říká Peška.

Jak slavili Vánoce a Velikonoce, jak chodili do tanečních, jak marodili, jak sportovali a další vyprávění se jistě dětem zapíší do mysli stejně tak, jako si čtenáři předchozích generací dodnes pamatují jednotlivé historky těch původních.

Překrásné, poetické a vtipné pokračování pejska a kočičky se podařilo autorům zpracovat na výtečnou. Na pejska a kočičku ani dnes děti nezapomenou.

Vlastimil Peška: Nové povídání o pejskovi a kočičce

Nakladatelství: Paseka, 2016

Ilustrace: Jaroslav Milfajť

Hodnocení: 100 %

Repro E15

Tipy

Prima Cool • čtvrtek 22.00

TOTAL RECALL

Klasické akční sci-fi o dělníkovi v podání Arnolda Schwarzeneggera, kterému návštěva cestovní kanceláře na virtuální dovolenou převrátil život naruby a musí na Marsu bojovat o přežití.

Foto dne

Foto: Reuters

BRADAVICE. Slavnostní ohňostroj za doprovodu losangeleské filharmonie se rozzářil nad reprodukcí fiktivního zámku v Bradavicích, sídlem Školy čar a kouzel z best-selleru o Harrym Potterovi. Stavba je součástí atrakce Kouzelný svět Harryho Pottera, kterou v kalifornském Universal City předběžně představilo filmové studio Universal Studios Hollywood.

Šašek provokuje

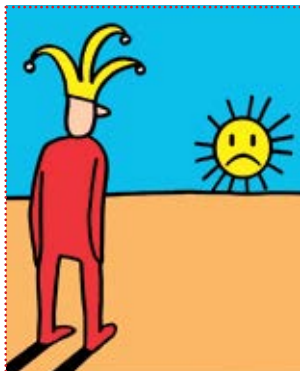
Slovanská vzájemnost? Nesmysl

Už je to tu zase. Slovanství. Desítky let přežitý koncept Čechů a Moravanů z dob rakousko-uherské monarchie, kteří vzhlíželi ku v té době jedinému slovanskému národu, který si vládl sám. Nějakým omylem z toho tehdy obrozenci vydedukovali, že se mají v Rusku lépe, ačkoli to znamenalo vládu autokratického cara, nevolnictví a bídu, takže ve srovnání s tím byly průmyslově se rozvíjející Čechy, Morava a Slezsko rájem.

Kupodivu je tomu i nyní. V Rusku mají autokratic-

kého prezidenta, alkoholismus (což je jen jiná forma nevolnictví) a ne-li bídu, tak o čtvrtinu nižší HDP na hlavu než Češi určitě.

Mnohé v Česku přitom od bližšího spojení Slovanů (viz poznámka) neodradilo ani čtyřicet let poroby za socialismu ze strany slovanského Ruska a dvacet let čisté vojenské okupace. Někteří pomatenci z něčeho, co se jmenuje Institut slovanských strategických studií, dokonce nazývají Rusko „důležitým stabilizačním prvkem“, na což

...někdo ty nepříjemné věci říkat musí

v Ukrajině, Pobaltí, Gruzii či Afghánistánu musejí hledět s neskrývaným úžasem. Oni zmatenci dokonce považují Rusko za menší hrozbu pro demokracii v Česku než EU – do níž jsme si vstup odhlasovali v referendu. To vše v době, kdy ulicemi Moskvy pochodují skupinky extremistů skandující „naše MIGy v Rize, naše tanky v Praze“, a tak prokazující, co si o slovanské vzájemnosti myslí.

Volání po slovanském porozumění, do něhož nějakým omylem zapadli i Ugrofinové z Maďarska a Estonska, je

v 21. století přežitek. Hledejte ty, kteří nám chtějí pomoci, bez ohledu na to, jestli je to Slovan, Germán nebo Frank. Už je to totiž fakt jedno.

Šaškova poznámka: Slovan = člověk, který chodí na angloamerické filmy, poslouchá angloamerickou hudbu, obléká se podle angloamerického vzoru triko-džíny-tenisky, jezdí ve značce míře angloamerickými auty a o slovanství se nechá poučovat od polovičního Japonce.